

ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Орхон аймгийн Баян-Өндөр сумын ерөнхий боловсролын 14 дүгээр сургуулийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ОРА-2023/95/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Орхон аймаг 2024 он	Орхон аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Ц.Нармандах Утас: 70353088 Цахим хаяг: narmandakhts@audit.gov.mn Аудитын менежер: Б.Буян-Ундрах Утас: 70355805 Цахим хаяг: buyanundrakhb@audit.gov.mn Аудитор: Ц.Одгэрэл Утас: 70357955 Цахим хаяг: odgerelts@audit.gov.mn
---	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

**ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

61033 Орхон аймаг, Баян-Өндөр сум,
Урт булаг баг, Ханддоржийн
гудамж, Утас/Факс: 70359826
Цахим шуудан: orkhon@audit.gov.mn

2024.02.29 № 18

танай _____-ны № _____-т

ОРХОН АЙМГИЙН БАЯН-ӨНДӨР
СУМЫН ЕРӨНХИЙ
БОЛОВСРОЛЫН 14 ДҮГЭЭР
СУРГУУЛИЙН ЗАХИРАЛ
П.АМГАЛАН ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Орхон аймгийн Баян-Өндөр сумын ерөнхий боловсролын 14 дүгээр сургуулийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Орхон аймгийн Баян-Өндөр сумын ерөнхий боловсролын 14 дүгээр сургуулийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Орхон аймгийн Баян-Өндөр сумын ерөнхий боловсролын 14 дүгээр сургуулийн 2023 оны үйл ажиллагааны баталсан төсөв, төвлөрүүлэх орлогыг бүрэн төвлөрүүлж, төсвийг 11.0 хувиар хэмнэж, төсвийн гүйцэтгэл 89.1 хувьтай тайлагнаж, авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй ажилласан байна.

Мөнгөн хөрөнгийн дансны үлдэгдэл өмнөх оны үлдэгдлээс 198,195.5 мянган төгрөгөөр өссөн нь гүйцэтгэл, үр дүнд суурилсан санхүүжилтийн үлдэгдлийг улсын төсөвт төвлөрүүлдэггүй болсонтой холбоотой байна.

Аудитын гол асуудал

Төрийн албан хаагчийн цалингийн хэмжээ, доод хэмжээг шинэчлэн баталсантай холбоотойгоор цалин хөлс, нэмэгдэл урамшууллын зардал өмнөх оноос 20.7 хувиар өсөж, төсвийн хуваарийг 9 удаа өөрчлөн, 2023 оны 12 дугаар сарын 25-нд сүүлийн хуваарийг баталж, мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл өсөхөд нөлөөлсөн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Сургалт эрхлэх тусгай зөвшөөрөлд хичээлийн байрны хүчин чадлыг 1170 хүүхдээр тооцсон боловч 2548 хүүхэд суралцаж, улсын төсвөөс гүйцэтгэлээр санхүүжсэн байна.

Тухайн аудитыг хийх явцад аудитын дүгнэлт, тайлантай холбогдуулан аудит гүйцэтгэж буй аудитор аливаа этгээдийн нөлөөлөл, мэдээллийн нууцлал, ёс зүйтэй холбоотой холбогдох хуулийн дагуу мэдэгдлүүдийг гарган баталгаажуулсан болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБООУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРМАНДАХ

Хоёр. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	460,840,243.57	656,026,015.57
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	227,754,982.79	425,950,465.99
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	227,754,982.79	425,950,465.99
3121	Төгрөг	227,754,982.79	425,950,465.99
31211	Төрийн сангийн харилцах	227,174,982.79	425,930,465.99
31214	Бусад төсөл, нөөцийн харилцах	580,000.00	20,000.00
33	АВЛАГА	1,590,000.00	-
335	Бусад авлага	1,590,000.00	-
3351	Байгууллагаас авах авлага	1,590,000.00	-
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	231,495,260.78	230,075,549.58
351	Түүхий эд материал	198,247,695.78	202,768,558.58
35110	Тусгай зориулалттай материал	197,941,245.78	202,363,958.58
35130	Эм боох материал	306,450.00	404,600.00
354	Хангамжийн материал	33,247,565.00	27,306,991.00
35410	Бичиг хэргийн материал	5,310,982.00	4,264,900.00
35420	Аж ахуйн материал	26,761,983.00	20,631,091.00
35450	Барилгын засварын материал	1,174,600.00	2,411,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	8,166,958,597.28	8,361,624,027.23
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	8,166,958,597.28	8,361,624,027.23
391	Газар		
392	Биет хөрөнгө	7,673,896,097.33	7,870,111,527.32
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	6,641,861,261.00	6,641,861,261.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(611,691,576.14)	(781,409,718.38)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	687,344,285.72	885,974,225.92
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(309,446,233.32)	(357,446,597.78)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	205,360,393.92	407,910,623.92
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(160,876,684.70)	(160,818,462.07)
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	1,093,291,115.00	1,093,291,115.00
39217	Ном	128,053,535.85	140,749,079.71
393	Биет бус хөрөнгө	493,062,499.95	491,512,499.91
39301	Програм хангамж	9,054,860.00	9,054,860.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(2,992,360.05)	(4,542,360.09)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	487,000,000.00	487,000,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	8,627,798,840.85	9,017,650,042.80
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	-	-
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	8,627,798,840.85	9,017,650,042.80
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	8,627,798,840.85	9,017,650,042.80
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	4,374,640,377.37	4,374,640,377.37
51101	Өмч: - төрийн		
512	Хуримтлагдсан үр дүн	(301,713,117.46)	88,138,084.49
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(301,713,117.46)	(301,713,117.46)
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	389,851,201.95
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	4,554,871,580.94	4,554,871,580.94
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	8,627,798,840.85	9,017,650,042.80

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	11,800,496,652.32	4,109,605,698.86
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	8,488,709,232.32	352,630,098.86
120	Нийтлэг татварын бус орлого	8,488,709,232.32	352,630,098.86
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	8,488,709,232.32	352,630,098.86
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	10,633,300.00	14,115,200.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	8,213,080.00	12,158,110.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	8,252,326,034.70	308,599,543.86
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	217,536,817.62	17,757,245.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	3,311,787,420.00	3,756,975,600.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	3,136,058,200.00	3,666,370,500.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	3,666,370,500.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	3,136,058,200.00	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	10,909,520.00	-
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	10,909,520.00	-
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	164,819,700.00	90,605,100.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	164,819,700.00	90,605,100.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	3,174,709,588.97	3,719,754,496.91
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,174,709,588.97	3,719,754,496.91
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,854,467,456.89	3,420,248,728.32
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	2,160,168,705.41	2,606,315,254.27
210101	Үндсэн цалин	1,931,908,598.92	1,806,395,096.46
210102	Нэмэгдэл	122,217,571.00	679,424,727.67
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	-	2,312,798.37
210104	Урамшуулал	106,042,535.49	118,182,631.77
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	271,988,327.72	303,243,011.08
210201	Тэтгэврийн даатгал	187,954,732.66	201,621,882.16
210202	Тэтгэмжийн даатгал	21,796,779.94	25,771,538.07
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	17,259,343.90	20,537,286.95
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	4,009,280.75	5,028,590.54
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	40,968,190.47	50,283,713.36
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	67,777,907.00	76,150,631.41
210301	Гэрэл, цахилгаан	14,042,066.00	12,212,584.46
210302	Түлш, халаалт	30,669,789.00	43,767,146.29
210303	Цэвэр, бохир ус	23,066,052.00	20,170,900.66
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	36,235,311.84	62,350,417.20
210401	Бичиг хэрэг	5,291,124.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	17,458,813.00	24,030,017.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	13,485,374.84	38,320,400.20
2105	Нормативт зардал	517,750.00	148,950.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	517,750.00	148,950.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	20,851,770.00	6,231,800.00
210604	Урсгал засвар	20,851,770.00	6,231,800.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	20,552,700.00	28,239,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	11,465,900.00	14,115,200.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	9,086,800.00	14,123,800.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	276,374,984.92	337,569,664.36
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	54,826,320.00	46,841,704.45
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	18,413,050.00	29,186,846.00

210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	203,135,614.92	261,541,113.91
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	320,242,132.08	299,505,768.59
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	309,840,200.00	294,495,500.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	226,471,500.00	223,692,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	83,368,700.00	70,803,500.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	-	5,010,268.59
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	5,010,268.59
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	10,401,932.08	-
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	10,401,932.08	-
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	8,625,787,063.35	389,851,201.95
145	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	-	-
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	10,822.50	-
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	10,822.50	-
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(10,822.50)	-
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	8,625,776,240.85	389,851,201.95

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	3,332,656,400.00	3,783,248,910.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	20,868,980.00	16,923,310.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	18,846,380.00	16,923,310.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	18,846,380.00	16,923,310.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	10,633,300.00	14,115,200.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	8,213,080.00	2,808,110.00
1200047	Шилжиж ирсэн мөнгөн хөрөнгө	2,022,600.00	
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	3,311,787,420.00	3,766,325,600.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	3,136,058,200.00	3,666,370,500.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	3,666,370,500.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	3,136,058,200.00	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	10,909,520.00	9,350,000.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	10,909,520.00	3,400,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	5,950,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	164,819,700.00	90,605,100.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	164,819,700.00	90,605,100.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	2,987,122,417.21	3,437,446,426.80
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,987,122,417.21	3,437,446,426.80
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,667,406,985.13	3,137,940,658.21
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	2,162,360,635.40	2,606,315,254.27
210101	Үндсэн цалин	1,545,685,617.09	1,806,395,096.46
210102	Нэмэгдэл	540,553,194.23	679,424,727.67
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	507,800.00	2,312,798.37
210104	Урамшуулал	75,614,024.08	118,182,631.77
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	269,796,397.73	303,243,011.08

210201	Тэтгэврийн даатгал	185,571,029.95	201,621,882.16
210202	Тэтгэмжийн даатгал	21,873,085.00	25,771,538.07
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	17,231,288.32	20,537,286.95
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	4,101,936.75	5,028,590.54
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	41,019,057.71	50,283,713.36
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	67,777,907.00	76,150,631.41
210301	Гэрэл, цахилгаан	14,042,066.00	12,212,584.46
210302	Түлш, халаалт	30,669,789.00	43,767,146.29
210303	Цэвэр, бохир ус	23,066,052.00	20,170,900.66
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	12,846,261.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	12,846,261.00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	19,429,520.00	9,444,200.00
210604	Урсгал засвар	19,429,520.00	9,444,200.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	22,142,700.00	26,649,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	11,465,900.00	14,115,200.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	10,676,800.00	12,533,800.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	113,053,564.00	116,138,561.45
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	69,428,795.00	75,614,174.45
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	43,624,769.00	40,524,387.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	319,715,432.08	299,505,768.59
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	309,313,500.00	294,495,500.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	225,944,800.00	223,692,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	83,368,700.00	70,803,500.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	-	5,010,268.59
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	5,010,268.59
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	10,401,932.08	-
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	10,401,932.08	-
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	345,533,982.79	345,802,483.20
	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
4	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (4)	-	-
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	117,779,000.00	147,607,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	117,779,000.00	147,607,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	117,779,000.00	147,607,000.00
222001	Тоног төхөөрөмж	117,779,000.00	147,607,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(117,779,000.00)	(147,607,000.00)
	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
14	Бусад эх үүсвэр	-	-
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	-	-
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	227,754,982.79	198,195,483.20
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		227,754,982.79
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	227,754,982.79	425,950,465.99

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	4,374,640,377.37	4,554,871,580.94	(639,053,939.19)	8,290,458,019.12
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	(8,288,435,419.12)	(8,288,435,419.12)
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	4,374,640,377.37	4,554,871,580.94	(8,927,489,358.31)	2,022,600.00
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	-	-	-	-
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	-	-	-	-
Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	8,625,776,240.85	8,625,776,240.85
2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	4,374,640,377.37	4,554,871,580.94	(301,713,117.46)	8,627,798,840.85
2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	4,374,640,377.37	4,554,871,580.94	(301,713,117.46)	8,627,798,840.85
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	4,374,640,377.37	4,554,871,580.94	(301,713,117.46)	8,627,798,840.85
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	-	-	-
Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	-	-	-	-
Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	-	-	-	-
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	389,851,201.95	389,851,201.95
2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	4,374,640,377.37	4,554,871,580.94	88,138,084.49	9,017,650,042.80

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Д/Д	Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү дүн	Харьцуулалт
1		Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		227,174,982.79	-227,174,982.79	
2		71802 - ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛ				
2		80112 - НИЙТЛЭГ ҮЙЛЧИЛГЭЭ				
2	1220	Тусламжийн орлого	105,403,100.00	90,605,100.00	14,798,000.00	85.96
3	122005	Төсвөөс санхүүжих	105,403,100.00	90,605,100.00	14,798,000.00	85.96
4	2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	95,903,100.00	76,150,631.41	19,752,468.59	79.4
5	210301	Гэрэл, цахилгаан	10,485,300.00	12,212,584.46	-1,727,284.46	116.47
6	210302	Түлш, халаалт	46,126,900.00	43,767,146.29	2,359,753.71	94.88
7	210303	Цэвэр, бохир ус	39,290,900.00	20,170,900.66	19,119,999.34	51.34
8	2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	9,500,000.00	9,444,200.00	55,800.00	99.41
9	210604	Урсгал засвар	9,500,000.00	9,444,200.00	55,800.00	99.41
10	261090	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		5,010,268.59	-5,010,268.59	
11		80226 - БАЙР АШИГЛАЛТЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭ				
11	1220	Тусламжийн орлого	10,806,700.00	10,806,700.00		100

12	122005	Төсвөөс санхүүжих	10,806,700.00	10,806,700.00		100
13	2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	10,806,700.00	10,803,420.00	3,280.00	99.97
14	210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	10,806,700.00	10,803,420.00	3,280.00	99.97
15	80312 - СУРГАЛТ СЕМИНАР					
15	1220	Тусламжийн орлого	5,403,300.00	5,403,300.00		100
16	122005	Төсвөөс санхүүжих	5,403,300.00	5,403,300.00		100
17	2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,405,800.00	5,405,200.00	600	99.99
18	210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,405,800.00	5,405,200.00	600	99.99
19	81605 - ЭРҮҮЛ МЭНДИЙГ ДЭМЖИХ					
19	1220	Тусламжийн орлого	10,806,700.00	10,806,700.00		100
20	122005	Төсвөөс санхүүжих	10,806,700.00	10,806,700.00		100
21	2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	10,819,200.00	10,577,500.00	241,700.00	97.77
22	210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	10,819,200.00	10,577,500.00	241,700.00	97.77
23	81801 - ҮДИЙН ЦАЙ ХӨТӨЛБӨР					
23	1220	Тусламжийн орлого	267,217,000.00	238,080,000.00	29,137,000.00	89.1
24	122005	Төсвөөс санхүүжих	267,217,000.00	238,080,000.00	29,137,000.00	89.1
25	2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	267,217,000.00	223,692,000.00	43,525,000.00	83.71
26	213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	267,217,000.00	223,692,000.00	43,525,000.00	83.71
27	81816 - ЗӨВ МОНГОЛ ХҮҮХЭД ҮНДЭСНИЙ ХӨТӨЛБӨР					
27	1220	Тусламжийн орлого	113,577,600.00	113,577,600.00		100
28	122005	Төсвөөс санхүүжих	113,577,600.00	113,577,600.00		100
29	2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	113,637,600.00	113,637,600.00		100
30	210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	113,637,600.00	113,637,600.00		100
31	81823 - БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГЫН БАГШ АЖИЛЧДЫН МЭРГЭЖИЛ ДЭЭШЛҮҮЛЭХ					
31	1220	Тусламжийн орлого	24,315,100.00	24,315,100.00		100
32	122005	Төсвөөс санхүүжих	24,315,100.00	24,315,100.00		100
33	2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	24,315,100.00	19,160,200.00	5,154,900.00	78.8
34	210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	24,315,100.00	19,160,200.00	5,154,900.00	78.8
35	81834 - БОЛОВСРОЛЫН СТАНДАРТ, СУРГАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ, ХӨТӨЛБӨРИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ					
35	1220	Тусламжийн орлого	2,877,735,800.00	2,877,735,800.00		100
36	122005	Төсвөөс санхүүжих	2,877,735,800.00	2,877,735,800.00		100

37	2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	2,663,509,000.00	2,395,465,965.87	268,043,034.13	89.94
38	210101	Үндсэн цалин	1,735,583,200.00	1,652,345,867.95	83,237,332.05	95.2
39	210102	Нэмэгдэл	780,238,200.00	639,793,513.02	140,444,686.98	82
40	210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		538,199.95	-538,199.95	
41	210104	Урамшуулал	147,687,600.00	102,788,384.95	44,899,215.05	69.6
42	2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	332,938,700.00	279,875,982.31	53,062,717.69	84.06
43	210201	Тэтгэврийн даатгал	226,398,300.00	185,400,863.11	40,997,436.89	81.89
44	210202	Тэтгэмжийн даатгал	26,635,100.00	23,863,388.80	2,771,711.20	89.59
45	210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	21,308,100.00	19,045,867.49	2,262,232.51	89.38
46	210204	Ажилгүйдлийн даатгал	5,327,000.00	4,688,141.72	638,858.28	88.01
47	210205	Эрүүл мэндийн даатгал	53,270,200.00	46,877,721.19	6,392,478.81	88
48	2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	27,016,700.00	12,533,800.00	14,482,900.00	46.39
49	210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	27,016,700.00	12,533,800.00	14,482,900.00	46.39
50	2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	54,033,500.00	54,032,641.45	858.55	100
51	210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	13,508,400.00	13,508,254.45	145.55	100
52	210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	40,525,100.00	40,524,387.00	713	100
53	81835 - СУРГАЛТЫН ХЭВИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААГ ХАНГАХ					
53	1220	Тусламжийн орлого	356,508,300.00	356,508,300.00		100
54	122005	Төсвөөс санхүүжих	356,508,300.00	356,508,300.00		100
55	2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	244,975,400.00	210,849,288.40	34,126,111.60	86.07
56	210101	Үндсэн цалин	171,856,200.00	154,049,228.51	17,806,971.49	89.64
57	210102	Нэмэгдэл	54,578,100.00	39,631,214.65	14,946,885.35	72.61
58	210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		1,774,598.42	-1,774,598.42	
59	210104	Урамшуулал	18,541,100.00	15,394,246.82	3,146,853.18	83.03
60	2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	30,621,600.00	23,367,028.77	7,254,571.23	76.31
61	210201	Тэтгэврийн даатгал	20,822,500.00	16,221,019.05	4,601,480.95	77.9
62	210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,449,800.00	1,908,149.27	541,650.73	77.89
63	210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,959,800.00	1,491,419.46	468,380.54	76.1
64	210204	Ажилгүйдлийн даатгал	490,000.00	340,448.82	149,551.18	69.48
65	210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,899,500.00	3,405,992.17	1,493,507.83	69.52
66	2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	37,823,500.00	37,823,000.00	500	100

67	210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	37,823,500.00	37,823,000.00	500	100
68	2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	70,243,500.00	70,243,500.00		100
69	213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	70,243,500.00	70,243,500.00		100
70	81844 - ГҮНЗГИЙРҮҮЛСЭН БОЛОН ТӨРӨЛЖСӨН СУРГАЛТЫН ОРЧИНГ САЙЖРУУЛАХ					
70	1200	Татварын бус орлого	6,750,300.00		6,750,300.00	
71	120010	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого /туслах/	6,750,300.00		6,750,300.00	
72	2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,932,600.00	5,306,000.00	1,626,600.00	76.54
73	210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,932,600.00	5,306,000.00	1,626,600.00	76.54
74	81848 - СУРАХ БИЧГИЙН ТҮРЭЭС					
74	1220	Тусламжийн орлого	14,115,200.00		14,115,200.00	
75	122005	Төсвөөс санхүүжих	14,115,200.00		14,115,200.00	
76	2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	14,115,200.00	14,115,200.00		100
77	210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	14,115,200.00	14,115,200.00		100
78	83601 - НЭМЭЛТ - ОЛОН УЛСЫН БАЙГУУЛЛАГААС ОЛГОСОН					
78	1200	Татварын бус орлого	2,000,000.00		2,000,000.00	
79	120010	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого /туслах/	2,000,000.00		2,000,000.00	
80	2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,000,000.00	2,000,000.00		100
81	210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,000,000.00	2,000,000.00		100
82	83602 - ЗГ БОЛОН ЗД-ЫН НӨӨЦ ХӨРӨНГӨӨС ХУВААРИЛСАН					
82	1200	Татварын бус орлого	5,000,000.00		5,000,000.00	
83	120010	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого /туслах/	5,000,000.00		5,000,000.00	
84	2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,000,000.00	5,000,000.00		100
85	210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,000,000.00	5,000,000.00		100
86		Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		227,174,982.79	-227,174,982.79	
87		Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		425,930,465.99	-425,930,465.99	

Гурав. Аудитын илрүүлэлт:

Аудитаар нийт 451,055.4 мянган төгрөгийн алдаа¹ илэрснээс аудитын явцад 451,055.4 мянган төгрөгийн алдааг залруулж тайлагналаа.

Залруулсан алдаа:

- Санхүүгийн байдлын тайланд авлагын дансанд 103,400.0 мянган төгрөг, өр төлбөрийн дансанд 161,009.5 мянган төгрөг, нийт 264,409.5 төгрөгийг хасах дүнтэйгээр алдаатай тайлагнасан нь УСНББОУС 1 болон аудитын үнэлгээ ба хуваарилалт, ангилал, иж бүрэн байх батламж мэдэгдлүүдийг хангаагүй тул санхүүгийн байдлын тайланд залруулав.
- Санхүүгийн үр дүнгийн тайланд тайлант онд үнэ төлбөргүй хүлээн авсан 17,831.5 мянган төгрөгийн бараа материалыг бараа материалын тодруулга тайлантай 718.5 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнасан нь УСНББОУС 1 болон аудитын үнэлгээ ба хуваарилалт, иж бүрэн байх, толилуулга батламж мэдэгдлүүдийг хангаагүй тул санхүүгийн үр дүнгийн тайланд залруулав.
- Мөнгөн гүйлгээний тайланд тайлант онд худалдан авсан 147,607.0 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг хөрөнгө оруулалтын мөнгөн зардлаар тайлагнаагүй нь УСНББОУС 1, 2, 17 болон аудитын ангилал, үнэлгээ ба хуваарилалт батламж мэдэгдлийг хангаагүй тул мөнгөн гүйлгээний тайланд залруулав.
- Бараа материалын тодруулга тайланд акталж, данснаас хассан 38,320.4 мянган төгрөгийн бараа материалыг тусгаагүй орхигдуулсан нь УСНББОУС 1, 12 болон аудитын үнэлгээ ба хуваарилалт, толилуулга батламж мэдэгдлүүдийг хангаагүй тул бараа материалын тодруулга тайланд залруулав.

Аудитаар нийт 8,299.0 мянган төгрөгийн зөрчил² илэрснээс, 655.6 мянган төгрөгийн зөрчилд төлбөрийн акт тогтоож, 7,643.4 мянган төгрөгийн зөрчилд албан шаардлага хүргүүлж, 1 зөрчилд зөвлөмж өгсөн.

5.1 Төлбөрийн акт

165.0 мянган төгрөгийн дата багцыг журамд заагаагүй албан хаагчдад олгосон, нягтлан бодогчид тайлан балансын урамшууллыг 445.6 мянган төгрөгөөр илүү олгосон, анхан шатны баримт бүрдэл дутуу 45.0 мянган төгрөгийн томилолт олгосон нийт 655.6 мянган төгрөгийн зөрчилд 3 төлбөрийн акт тогтоов.

5.2 Албан шаардлага

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлээгүй шилэн дансны цахим хуудсанд мэдээлэх мэдээллээс 1 мэдээллийг хугацаа хоцроож, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах 15 шийдвэрийг мэдээлээгүй, иргэн, аж ахуйн нэгж байгууллагуудаар албан хаагчид, суралцагчдад сургалт зохион байгуулж төсвийн хөрөнгийг үр ашиггүй, хэмнэлтгүй зарцуулсан зөрчилд 2 албан шаардлага хүргүүлэв.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Мөнгөн хөрөнгөтэй холбоотой асуудал

---

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Илрүүлэлт:

Худалдан авч орлогоор бүртгэсэн бараа, ажил үйлчилгээний тоо хэмжээ, үнийн дүнг цахим төлбөрийн баримтад нийт дүнгээр бүртгэсэн байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13.6-д "Анхан шатны баримтын үнэн зөвийг түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн, шалгаж хүлээн авсан ажилтан хариуцна", Сангийн сайдын 347 дугаар тушаалаар баталсан "Өмчийн бүх хэлбэрийн аж ахуйн нэгж, байгууллагад нийтлэг хэрэглэгдэх анхан шатны бүртгэлийн маягтыг нөхөх заавар"-ын 6.5-д "Төлбөрийн баримт нь бараа, ажил, үйлчилгээний төлбөр, тооцоо хийгдсэнийг нотлох анхан шатны цаасан болон цахим баримт юм. Төлбөрийн баримтад борлуулагч, худалдан авагчийг таних тэмдэг, татвар төлөгчийн дугаар, төлбөр тооцоо хийгдсэн он, сар, өдөр, бараа, ажил, үйлчилгээний нэр, код, тоо хэмжээ, үнэ, татварын дүнг тусгана. Төлбөрийн баримтыг цахим гарын үсэг эсхүл тусгай нууцлалын QR кодоор баталгаажуулах бөгөөд Монгол Улсын Стандарт MNS 6529:2015 "Татварын нэгдсэн системд ашиглах төлбөрийн баримтын ерөнхий шаардлага"-д заасан загварын дагуу бүртгэлийн машинаар хоёр хувь үйлдэнэ" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Бараа, ажил, үйлчилгээний анхан шатны баримтыг холбогдох хууль, журамд нийцүүлж, бүртгэж тайлагнах.

Дөрөв. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл:

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөг/

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Орхон аймгийн Баян-Өндөр сумын 14 дүгээр сургууль	4	451,055.4	2	185,927.4	2	265,128.0	4	451,055.4				
Дүн	4	451,055.4	2	185,927.4	2	265,128.0	4	451,055.4				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөг/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Орхон аймгийн Баян-Өндөр сумын ерөнхий боловсролын 14 дүгээр сургууль	5	8,299.0	3	655.6	1	7,643.4	1	-				
Дүн	5	8,299.0	3	655.6	1	7,643.4	1	-				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөг/

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Орхон аймгийн Баян-Өндөр сумын ерөнхий боловсролын 14 дүгээр сургууль	1	-			1	-		
Дүн	1	-			1	-		
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Орхон аймгийн Баян-Өндөр сумын ерөнхий боловсролын 14 дүгээр сургууль								
Дүн								
Нийт дүн								

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Өөрчлөлтгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	1	1			1			